

Det er innpakningen som teller

KUNST

Mellom Elmgreen & Dragsets marmordraperte fallos og John K. Rausteins verdenstekstiler.

John K. Raustein
**BORT FRA VINDUET
OG INN I LYSET**
Trøndelag senter for Samtidskunst
16. august-9. september

Elmgreen & Dragset
FORVENTNING
Foran Trondheim sentralstasjon

Det er noe med å se kunst tidlig om morgenen, hodet fungerer langsomt på flyt i assosiasjonenes rike. Gjennom Trøndelag senter for samtidskunsts fasade i glass, som sikkert er fem meter høy og femten meter bred, ser jeg klokken syv om morgenen John K. Rausteins (f. 1972) totalinstallasjon *Bort fra vinduet og inn i lyset*.

Den er massiv og mørk, alt innvendig er drapert eller pakket inn i tekstiler. Formene er monumentale, og jeg vil så gjerne gå inn og legge meg til i denne mørke grotten som ser ut til å ville sluke meg mykt og langsomt, men det er jo stengt.

Politisk og poetisk. Dagen etter er jeg tilbake, langt mer rasjonell i hodet, grunnet tidspunkt og samfunnets rytmiske påvirkning av sjel og hjernebark. Jeg liker utstillingen svært godt, den åpner seg og mottar meg med få farger, det går stort sett i mørk blåsvart og beige. Det gjør at formene som henger på de draperte veggene eller er plassert på gulvet i rommet smelter i ett med omgivelsene.

Man må venne seg til mørket og lete frem enkeltverkene i installasjonen mens man er omsvøpt av det hele. Rent bortsett fra den monumentale skulpturen som

bare er der, da, fremmed og autoritær som en gjenstand med uante funksjoner, og som vekker nysgjerrighet og respekt med sin selvfølghet og størrelse.

Titteldikt. Et markant grep jeg ellers liker svært godt er at titlene er separert fra verkslisten, slik at faktainformasjonen med pris, materialer og størrelse kan forstås for dem som behøver den informasjonen, mens titlene består av en unummerert og løsrevet liste, et slags dikt som fungerer som et assosiasjonskart i utstillingen, med titler som *Bølger om natten*, *Usynlige gjerder*, *Svarthålo*, med mer.

Utstillingstittelen fremstår etter hvert politisk og poetisk, som en oppfordring til å se verden med visjonære, drømmende øyne og ikke med rasjonell fornuft basert på gevinstrealisering og slike ting som det meste er gjennomsyret av ellers. Vi blir simpelthen utfordret til å vende blikket innover på en utrolig raus og vakker måte. Det hele utstråler en ro jeg tror mange etterstreber og savner i livets kjas og mas.

Erigert forventning. Jeg fikk tips av noen venner i Trondheim om det nylig avdukkede monumentet til Elmgreen & Dragset. *Forventning* heter det, og står like ved kanalen utenfor inngangen til sentralstasjonen. Kunstnerduoen er blitt verdenskjente for sine offentlige prosjekter, installasjoner og utstillingsaktiviteter siden de begynte samarbeidet i 1995.

Monumentet er kort forklart en firkantet søyle med et draperi av marmor, slik at det vi ser på er et monument som aldri kommer

til å bli avdukket, derav tittelen *Forventning*. Jeg måtte faktisk lete for å finne den, selv med sine fire meter eller mer. Nå har jo ikke jeg eksakt oversikt, men tør likevel vedde både kronjuveler og annet skrot på at de fleste monumenter er reist av og for menn, og nå står det sannelig en litt beskjedent trøndersk og svært firkantet ereksjon full av forventning og sikkert humor, ved siden av en skulptur av en mann de færreste, i alle fall ikke jeg, husker hvem var.

Vi blir simpelthen utfordret til å vende blikket innover på en utrolig raus og vakker måte.

Marmoren er for så vidt pen og sensuell, men den helhetlige formen og at det er menn som har reist den, er utfordrende på flere måter i et ellers hvitt og mandominert samfunn, der denne steinen allerede har vært brukt i årtusener for reis (n) ingens skyld.

I det offentlige rom skjer det misforståelser hele tiden, så om noe skal sies, bør det være godt artikulert, ellers glipper det og blir fort misforstått. Muligens er det meningen her, for misforståelser skaper jo lett debatt. Nå kan jo dette verket vise seg å bli en isbryter på tvers av kjønn og identitet, men jeg tviler. Ikke tror jeg den blir det store samtaleemne rundt bord og på bar i Trøndelag heller. Men det er lov å håpe, og står der, det gjør den jo.

Aleksi Mannila

Blir aldri pakket ut: En litt beskjedent trøndersk og svært firkantet ereksjon Trondheim Sentralstasjon.

FOTO: STUDIO ELMGREEN